

ENERGETICKÁ KRÍZA – PREHĽAD OPATRENÍ

A. Neregulované subjekty

Subjekty, ktoré majú spotrebu nad 30 MWh elektriny a nad 100 MWh plynu by mali zaplatiť dodávateľskú faktúru a následne prostredníctvom schémy podpory 2.1 alebo 2.4 žiadať pomoc.

2.1 Dočasný krízový rámec (Podpora podľa 2.1 Dočasného krízového rámca)

Ministerstvo hospodárstva SR (MH SR) plánuje pokračovať v tejto pomoci aj v roku 2023, a to podľa schválenej schémy v roku 2022. MH SR by malo výzvu zverejniť v najbližších dňoch, podmienky by mali byť podobné ako vo výzve z decembra 2022 s tým, že:

- v prvom štvrtroku by sa mala zvýšiť maximálna mesačná pomoc na 200 tis. eur mesačne (celkovo na 600 tis. eur za prvý štvrtrok),
- následne na základe faktúr bude vyplatená pomoc až do výšky 80 % oprávnených nákladov, pričom podmienky bude podrobne definovať výzva.

Ako vypočítame oprávnené náklady?

- ako rozdiel medzi jednotkovou cenou za dodávku komodity, ktorú žiadateľ zaplatil v priemere počas oprávneného obdobia a:
 - jednotkovou cenou za dodávku elektriny vo výške 199 eur za MWh,
 - a/alebo jednotkovou cenou za dodávku plynu vo výške 99 eur za MWh.

Bratislava, február 2023

- Dôležité je spomenúť, že dotácia sa môže poskytnúť až do výšky 80% oprávnených nákladov a celková výška pomoci v ktoromkoľvek momente nemôže presiahnuť sumu vo výške 2 mil. eur na daný podnik.
- Treba takisto uviesť, že k cene sa pripočítajú položky za distribúciu elektriny bez strát, za TPS - tarifu za prevádzkovanie systému, TSS - tarifu za systémové služby, straty z distribúcie elektriny, náklady dodávky, prenos elektriny vrátane strát.

2.4 Dočasný krízový rámec (Podpora podľa 2.4 Dočasného krízového rámca)

- MH SR zaslalo túto schému pomoci na notifikáciu Európskej komisii dňa 23. decembra 2022.
- Mala by sa vzťahovať na oprávnené náklady do výšky 70 % spotreby v roku 2021 (ak by bola spotreba vyššia, zvyšných 30 % nákladov si hradí sám podnik, a to v plnej výške).
- V roku 2023 musí byť cena za energie preukázateľne vyššia 1,5 násobne ako priemerná cena v roku 2021.
- Dotácia sa môže poskytnúť buď na základe súčasnej spotreby energie v oprávnenom období, alebo historickej spotreby energie v historickom období, za ktoré je považované obdobie od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 (tzv. referenčné obdobie).
- Obdobie od 1. 2. 2022 do 31. 12. 2023 je považované za oprávnené obdobie.
- Na schému podľa 2.4 dočasného krízového rámca je celková alokácia plánovaná v sume 600 mil. eur, pričom celková výška pomoci bude závisieť od limitov stanovených vládou SR.
- Dňa 31. januára 2023 dostalo MH SR od Európskej komisie oznámenie o schválení schémy štátnej pomoci z oddielu 2.4 Dočasného krízového rámca na podporu podnikov zasiahnutých mimoriadnou situáciou v súvislosti s energetickou krízou.
- Podľa vyjadrenia MH SR je schéma určená pre všetky hospodárske subjekty, a to najmä pre väčšie a energeticky náročné firmy na Slovensku a je platná do 31. decembra 2023 s tým, že táto pomoc bude v rámci schválenej schémy poskytovaná formou priamych grantov.
- MH SR nás v tejto súvislosti oslovilo na spoluprácu pri príprave detailov výzvy tak, aby poskytovaná pomoc bola efektívna a metódy jej implementácie čo najoptimálnejšie, prvé rokovanie v tejto veci sa uskutoční v najbližších dňoch.

Ako vypočítame výšku pomoci na základe schémy 2.4.?

Na výpočet treba použiť nasledovný vzorec:

$$[p(t) - p(ref) * 1,5] * q$$

$p(t)$ je priemerná cena za jednotku spotrebovanú príjemcom v oprávnenom období (merané v eur/MWh)

$p(ref)$ je priemerná cena za jednotku spotrebovanú príjemcom v referenčnom období (merané v eur/MWh)

q je množstvo obstarané od externých dodávateľov a spotrebované príjemcom ako konečným spotrebiteľom, ktoré bude stanovené ako:

$q(t)$ spotreba príjemcu v oprávnenom období

$q(ref)$ spotreba príjemcu v referenčnom období

t je daný mesiac / obdobie niekoľkých po sebe nasledujúcich mesiacov v oprávnenom období od 1. 2. 2022 najneskôr do 31. 12. 2023.

Ako je možné poskytnúť podporu?

Podporu je možné poskytnúť na základe Dočasného krízového rámca

- SO ZMENOU EBITDA
- BEZ ZMENY EBITDA

vo výške:

SO ZMENOU EBITDA / Energeticky náročný podnik/hospodárska jednotka

- 65 % oprávnených nákladov max. 50 mil. eur a EBITDA pokles o min 40 % alebo záporná
- 80 % oprávnených nákladov max. 150 mil. eur a EBITDA pokles o min 40 % alebo záporná ak pôsobí v odvetví podľa Prílohy 1 – Dočasného krízového rámca

BEZ ZMENY EBITDA / Podnik /hospodárska jednotka

- 50 % oprávnených nákladov max. 4 mil. eur
- 40 % oprávnených nákladov max. 100 mil. eur
- Pomoc nesmie zvýšiť EBITDA na viac ako 70 % EBITDA v referenčnom období a ak bol právny subjekt v strate nesmie viesť k zisku.
- Podnik sa chápe ako hospodárska jednotka a tá sa môže skladať z viacerých samostatných právnych subjektov. Celkový strop pomoci je pre všetky prepojené podniky.
- Hodnota EBITDA sa bude počítat' na úrovni právneho subjektu a nie na úrovni hospodárskej jednotky/podniku.

B. Regulované subjekty

Subjekty, ktoré majú spotrebu do 30 MWh elektriny a do 100 MWh plynu, majú garantovanú cenu štátom 199 eur za MWh elektriny a 99 eur za MWh plynu.

- Úrad pre reguláciu sieťových odvetví stanovil cenu v decembri na základe referenčného obdobia august až september 2022 na 547,58 eur za MWh pre zraniteľných odberateľov (maloodberateľov). Bola to najdrahšia cena v tom čase v roku.
- Vláda rozhodla nariadením č. 16/2023 Z. z. zo 16. 1. 2023 o kompenzácii ceny elektriny pre maloodberateľov nasledovne:

Elektrina	Cenník ÚRSO 547,58 eur	Strop štát 199 eur	Rozdiel 348,58 eur	Kompenzácia 100 % 348,58 eur	Pomoc 64 %
-----------	---------------------------	-----------------------	-----------------------	---------------------------------	---------------

- V súvislosti so zasielaním vysokých faktúr uvádzame, že po dohode vlády s dodávateľmi by podniku mala prísť nová faktúra na 199 eur za MWh a rozdiel medzi fakturovanou cenou a sumou 199 eur za MWh by mal ísť vo forme kompenzácie priamo dodávateľovi – distribútorovi. Podľa informácií z MH SR netreba nič podávať smerom k štátu, ale MH R vydalo odporúčanie, aby sa firmy nakontaktovali priamo na svojho dodávateľa a informovali sa uňho, ako bude postupovať v ich prípade.